

Statnett SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 22.01.2016
Vår ref.: 201402567-25
Arkiv: 617
Deres dato: 05.11.2015
Deres ref.: Kjetil Sandem

Saksbehandler:
Kristin Evjen/Kjetil Greiner Solberg

Statnett SF, Nordreisa, Kvænangen og Alta kommuner, Troms og Finnmark fylker - godkjenning av miljø-, transport- og anleggsplan for 420 kV Balsfjord - Skaidi, strekningen Reisadalen – Skillemoen

Norges vassdrags- og energidirektorat viser til Deres brev datert 5.11.2015 vedlagt miljø-, transport- og anleggsplan for 420 kV Balsfjord – Skaidi på strekningen Reisadalen - Skillemoen.

Saken er behandlet med hjemmel i vilkårene for miljø-, transport- og anleggsplan gitt i konsesjon 30.6.2015, post 10.

Bakgrunn

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) ga den 2. mai 2012 Statnett SF konsesjon til bygging av ny 420 kV kraftledning Balsfjord - Hammerfest. Konsesjonen ble påklaget og klagebehandlet av Olje- og energidepartementet (OED) som avgjorde klagesaken og ga ny konsesjon til prosjektet 30. april 2015. Endelig anleggskonsesjon, som omfattet endringer og tilleggsvilkår fastsatt i OEDs konsesjon, ble gitt av NVE 30.6.2015.

I henhold til konsesjonen skal det utarbeides en miljø-, transport- og anleggsplan (MTA) som skal godkjennes av NVE før anleggsstart. Det er gitt nærmere retningslinjer for hva en slik plan skal inneholde. Statnetts oversendelse av 5. november 2015 er vedlagt MTA for følgende delstrekninger: Balsfjord - Reisadalen, Reisadalen – Skillemoen og Skillemoen – Skaidi. De tre planene har vært på begrenset høring til berørte kommuner, reinbeitedistrikt, Sametinget, Fylkesmannen i Troms, Fylkesmannen i Finnmark, Troms fylkeskommune og Finnmark fylkeskommune. NVE foretok en overordnet befarings av hele strekningen mellom Balsfjord og Skaidi 18. september 2015. Den 10. – 12. november samme år gjennomførte NVE samrådsmøter med samtlige berørte kommuner der også Statnett var til stede.

Det vil bli utarbeidet egen MTA for hver av transformatorstasjonene Skillemoen og Skaidi. Denne godkjenningen omfatter strekningen Reisadalen - Skillemoen.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Vedtak

Med hjemmel i konsesjonen datert 30. juni 2015, post 10, godkjenner NVE fremlagte miljø-, transport- og anleggsplan for bygging av 420 kV Reisadalen - Skillemoen i kommunene Nordreisa, Kvænangen og Alta.

Vårt vedtak forutsetter at de fremlagte planer for miljø og transport ikke går ut over vilkår og forutsetninger gitt i konsesjonen. Vi gjør oppmerksom på at tiltakshaver må sørge for å skaffe seg nødvendige privatrettslige rettigheter før anleggsarbeidene starter.

Vilkår

- Vei 165 E er skolevei på den nederste delen. Denne delen av veien må sikres for skolebarn.
- Det skal gjøres tiltak som begrenser muligheten for motorisert ferdsel på den konsesjonsgitte veien V161N opp Gampvannslia etter bruk.
- Statnett skal ha løpende dialog med Alta trekkhundklubb og Øytun folkehøgskole slik at deres behov for passasje med løype gjennom anleggsområdene blir tatt hensyn til i anleggsperioden.
- Lavtvoksende vegetasjon skal i størst mulig grad settes igjen ved rydding av traséen.
- Der det på grunn av erosjon er viktig å etablere et vegetasjonsdekke raskt, skal kun godkjente frøblandinger benyttes. Naturlig revegetering skal ellers være hovedprinsippet for istandsetting av terrenginngrep.
- NVE skal orienteres om når anleggsarbeidet starter, ved viktige og/eller kritiske faser ved byggearbeidet og når anlegget blir satt i drift.
- Det kan fra NVEs miljøtilsyn bli stilt krav om ytterligere detaljering og krav til dokumentasjon for deler av anlegget.
- Når anlegget er ferdig bygget, skal kommunen få tilsendt kartdata i egnet kartformat med alle fysiske anlegg slik at kartdata på enkel måte kan gjøres tilgjengelig.

Planen skal ikke fravikes uten godkjenning fra NVE.

Merknader til planen

Gjennom den begrensede høringen på høring av MTA Balsfjord – Skaidi er det kommet inn høringsuttalelser fra Alta kommune, Kåfjord kommune, Sametinget, Fylkesmannen i Finnmark, Fylkesmannen i Troms, Troms fylkeskommune, Øytun folkehøgskole, Alta trekkhundklubb. Advokatfirma Dalan begjærte utsatt høringsfrist, og ny frist ble satt til 5.1.2015. Søknad om ytterligere forlengelse av fristen til 12.1.16 for reinbeitedistrikt 22 Fiettar ble avslått av NVE i brev 7.1.2016. I tillegg kom det innspill til planene i møtene med de berørte kommunene. Her nevnes og oppsummeres kun de høringsinnspillene og kommentarene som er relevante for den aktuelle strekningen.

NVEs vurdering

MTA skal beskrive hvordan anlegget skal bygges og driftes for å ivareta miljø, landskap og omgivelser på best mulig måte. NVE mener dette er gjort på en god måte. Et så stort prosjekt berører mange, og mange vil, spesielt i byggeperioden, påføres ulemper i varierende grad. Siden 2007 har Statnett gjennomført en rekke møter med myndighetene, reindriftsnæringen og grunneierne på strekningen for å informere om prosjektet og planlegge anleggsgjennomføringen. Planen beskriver dialogen med de ulike partene i denne perioden. MTA er utarbeidet på bakgrunn av den informasjonen som er fremkommet gjennom disse årene.

Noen tema behandles på en overordnet måte i MTA. For terrenginngrep og istandsetting angis prinsippene for hvordan arbeidet skal utføres i Statnetts *Håndbok i terrengbehandling*. NVE vil hevde at

dette er en hensiktsmessig håndtering av temaet i et såpass stort prosjekt, samtidig som det gir et handlingsrom for tilpasninger underveis. Samtlige endringer skal avklares med NVE, og NVE vil føre jevnlig tilsyn med byggingen. Statnett har i forbindelse med dette prosjektet utviklet en type mastefundament som muliggjør bygging på vinteren. Vintertransport er skånsomt for terrenget ved at man i stor grad unngår nye terrengspor. Det kan synes som terrenginngrepene ved det enkelte mastepunktet kan bli noe mer omfattende enn ved bruk av betongfundamenter. I tråd med MTA skal det jobbes for å minimere terrenginngrepene. Fordelene anses likevel langt å overstige ulempene ved at det kan bygges gjennom vinteren, som er lang i disse områdene.

Det er utarbeidet en skogryddingsplanen for hele traséen. NVE mener at det virke som ikke vil komme i konflikt med sikkerhetshøyden i løpet av ryddeintervallene i størst mulig grad skal stå igjen. I dette prosjektet finns det mange områder med lavtvoksende vegetasjon, og der skal all vegetasjon som ikke må fjernes av andre årsaker spares. Begrenset skogrydding har svært god effekt når det gjelder å dempe det visuelle inntrykket av ledninger, og NVE antar at spart vegetasjon i traséen også kan ha en viss effekt enkelte steder ved snøskred ved at vegetasjonen bidrar til å bremse eller holde tilbake snømasser.

Vurdering av hensynet til samisk tamreindrift

Strekningen Reisadalen – Skillemoen berører følgende reinbeitedistrikt:

11 Reinøy, 19/32 Lakselvdal/Lyngen, 19 Sørøy, 25 Stjernøya, 26 Lakkonjarga, 27 Joahkonjarga, 28 Bergsfjord (Cuokavuotna), 29 Frakfjord med Silda, 30 b midtre sone (Kautokeino fellesbeite), 32 Silvetnjarga, 33 Rendalen, 33 Spalca, 34 Áborašša, 35 Favrosorda og 42 Beahcegealli.

Statnett viser i MTA til en langvarig prosess mot reindriftsnæringen. I detaljplanfasen, etter endelig konsesjon er gitt, dreier det seg om å komme frem til akseptable løsninger som i minst mulig grad begrenser virksomheten for næringen. MTA angir en rekke restriksjoner og tiltak basert på informasjon som er kommet frem om reindriftens bruk av områdene der ledningen skal bygges. For strekningen Reisadalen - Skillemoen er det på godkjenningstidspunktet inngått avtale med følgende reinbeitedistrikt: 35 Fávrossorda, 33 Spalca, 40 Orda, 33 T Ittunjarga/Rendalen, 32 Silvetnjarga, 28 Cuokcavuotna/Bergsfjord, Hætta siida – (tilhører 28 Bergsfjord), 27 Joahkonjarga og 19 Sørøy.

For de øvrige vil NVE oppfordre tiltakshaver og reindriftsnæringen til fortsatt dialog om løsninger som ivaretar reindriftens bruk av arealene, samtidig som det muliggjør en gjennomføring av prosjektet

Det er satt vilkår i konsesjonen om før- og etterundersøkelser av reinens habitatbruk for å bedre kunnskapsgrunnlaget om konsekvenser for tamrein av kraftledninger på 420 kV spenningsnivå. Fylkesmannen i Troms, Fylkesmannen i Finnmark og Statnett har i møte avklart opplegget for før- og etterundersøkelsene. I samråd med aktuelle reinbeitedistrikter vil det bli montert GPS-sendere på et representativt utvalg reinsdyr fra tre distrikter. Resultatet av undersøkelsene skal legges frem for NVE.

Vurdering av høringsinnspill

Alta kommune

Kommunens høringsuttalelse viser til følgende:

- Etterbruk av en del av baseplassene.
- Baseplass B99 Skillemo – justert plassering av baseplass.
- Gampvannslia 161N: Ønsker tilbakeføring til dagens standard (barmarksløype).
- 165E: Skolevei – ber om tiltak som trygger barna.

NVE opplyser om at alle baseplasser som anlegges i forbindelse med bygging av anlegg med konsesjon etter energiloven i utgangspunktet er midlertidige. Dersom kommunen ønsker å overta baseplasser for etterbruk, må kommunen selv sørge for nødvendige arealplanmessige avklaringer.

Angående baseplassen på Skillemo har NVE ingen innvendinger til en justert plassering. Det overlates til kommunen og Statnett å finne beste plassering. Eventuell endring skal forelegges NVE.

Tillatelse til bygging av vei i barmarksløypa opp Gampvannslia (V161N) er gitt gjennom konsesjon. Kommunen ønsker ikke en veistandard som genererer mer trafikk. Det vises blant annet til at det er kalvingsland for rein lenger inn. Nedklassifiseringen er politisk behandlet. NVE mener Statnett må etterkomme kommunens krav for å begrense trafikken. Hvilke tiltak som må gjøres etter at anleggsperioden er over må Statnett og kommunen i fellesskap bli enige om. Det vil settes vilkår i denne godkjenningen om at det skal gjøres tiltak som begrenser muligheten for motorisert ferdsel på vei V161N etter at anleggsperioden er over.

For skoleveien vises det til pkt. 3.9.1 i MTA. Statnett skal utarbeide en trafikkplan før anleggsstart som skal ivareta trafiksikkerhet og andre hensyn. Statnett oppfordres til å utvise ekstra hensyn der barn ferdes.

Alta trekkhundklubb

Trekkhundklubben står for en utstrakt bruk av områdene i Øvre Alta. Det finns mange kenneler og aktive hundekjører, og det er næringsvirksomhet knyttet til denne virksomheten. Man ber om fri passasje Øvre Alta – Røstan - Gurpmotvuobmi og Eiby – Gampvannslia - Gurpmotvuobmi. P-plassen nede ved Gampvannslia må fortsatt være tilrettelagt for hundekjøring.

NVE har forståelse for trekkhundklubbens bekymring for om anleggsvirksomheten kan bli til ulempe for virksomheten knyttet til hundekjøring i dette området. Områdene som berøres vil alltid påføres ulemper i forbindelse med bygging av så store prosjekter. Det oppfordres til god dialog, god informasjon fra tiltakshaver i forkant av anleggsarbeidene (hvor, når og hva) og vilje fra begge parter til å gjøre lokale tilpasninger gjennom anleggsperioden for slik å muliggjøre lokal bruk av områdene. Kenneler med kommersiell drift må det bli spesielt tatt hensyn til.

Øytun folkehøgskole

Det opplyses at Folkehøgskolen har en egen hundekjørerlinje, og at områder som vil berøres av anleggsvirksomhet benyttes mye av skolen. Skolen ber om at det ses på løsninger for å legge til rette for fortsatt bruk gjennom anleggsperioden.

NVE viser til kommentarene til høringsuttalelsen fra Alta trekkhundklubb, og mener dette løses best gjennom lokal dialog og tilpasninger.

Fylkesmannen i Troms

Ber om at det legges opp til en tett kommunikasjon med reindrifta, da den praktiske kunnskapen om drift og påvirkning fra anleggsarbeidet ligger hos det enkelte distrikt. De uttrykker videre at de er fornøyde med at Statnett har en egen reindriftskoordinator som følger opp anleggsarbeidet, og at restriksjonsperiodene er fleksible.

NVE slutter seg til uttalelsen, og viser til punktet *Vurdering av forholdet til samisk tamreindrift* over, der det oppfordres til fortsatt tett dialog med reindriftsutøverne.

Sametinget

Sametinget viser til at undersøkelsesplikten etter kulturminnelovens §§ 9 og 10 ikke er oppfylt for alle de planlagte transportveiene i prosjektet, og at undersøkelsene vil ferdigstilles i løpet av barmarksesongen 2016.

NVE ber i sitt veiledningsmateriell om at kulturminneundersøkelsene skal være avklart med kulturminnemyndighetene før oversendelsen av MTA. Det er ikke et krav at samtlige undersøkelser skal være ferdigstilt før anleggsstart, men tiltakshaver skal i samarbeid med kulturminnemyndigheten være enige om et opplegg som sikrer at kulturminner som ikke er frigitt ikke går tapt i forbindelse med anleggsarbeidet. Det vises i den forbindelse til MTA kapittel 3.11 – Kulturminner der det opplyses at gjenværende undersøkelser skal foretas i 2016.

NVE minner om at arbeider ikke kan igangsettes før undersøkelsesplikten er oppfylt. Endringer av MTA som følge av kulturminner skal godkjennes av NVE.

Reinbeitedistrikt 26 Lakkonjarga

På bakgrunn av møter mellom Statnett og reindriften i desember sendte Statnett reviderte restriksjoner for reinbeitedistrikt Lakkonjarga til NVE 28.12.15.

Reinbeitedistriktet er representert av Dalan advokatfirma som kom med høringsuttalelse 5.1.2016 på distriktets vegne.

I brevet anfører de en feil i MTA-planen ved at vårbeite/kalvingsområde er fra mast 604-665, ikke til mast 660.

Reinbeitedistriktet har følgende krav:

Vår: 25.4 – 10.7: ikke anleggsvirksomhet i kalvings/pregingsområdet Gurpmotvuopmi mast 604-665.

Høst: 1.9-10.10: ikke anleggsvirksomhet på tidlig høstbeiteområde Gurpmotvuopmi mast 600-665.

I brevet anføres det også at siidaene i distrikt 26 som flytter forbi linjen om våren må få en ordning med anleggsstans.

Statnett kommenterer høringsuttalelsene i brev 12.1.2016, og viser til møte mellom Statnett og distriktet i Kautokeino 8. desember. Statnett reviderer sine restriksjoner og imøtekommer kravene fra Bávdnja-, Oaggovarri-, Sáivvuopmi- og Gurmotvuopmi-siida. Mellom mast 588 og 606 stopper anleggsvirksomheten med opptil 2 dager (56 timer) etter varsel fra den aktuelle siidaene i spesifiserte perioder i tidsvinduet 25.4-30.6.

På bakgrunn av høringsuttalelsen fra distriktet utvider Statnett restriksjonsområdet om høsten fra opprinnelig mast 604 – 660 til nytt restriksjonsområde mast 600 – 660.

NVE mener at det i møtene mellom Statnett og reindriften er kommet frem et godt grunnlag for å kunne avgjøre avbøtende tiltak for å avhjelpe ulempene for reindriften i anleggsfasen.

NVE mener Statnett i hovedtrekk imøtekommer kravene fra reinbeitedistriktet og vil ikke pålegge restriksjoner utover det som er lagt frem i brev fra Statnett 12.1.2016.

Reinbeitedistrikt 42 Beahcegealli

Reinbeitedistriktet er representert av Dalan advokatfirma som kom med høringsuttalelse 5.1.2016 på distriktets vegne. I høringsbrevet mener distriktet at det ikke er behov for restriksjonsperioder, men at det likevel er behov for avbøtende tiltak. I merknadene komme det frem at økte kostnader knyttet til ekstra gjeting og økte drifts- og utskiftningskostnader på kjøretøy må dekkes av utbygger. Tap av beiteland må beregnes og erstattes, alternativt må det settes opp et midlertidig gjerde.

Statnett kommenter kravene i brev 12.1.2016, og opprettholder sitt forslag til MTA-plan.

Kraftledningen berører utkanten av distrikt 42, og traséen forstyrrer heller ikke kalvingsland eller flyttleier.

På dette grunnlaget vil NVE godkjenne fremlagt MTA-plan uten ytterligere vilkår.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 - 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. På den måten skal forvaltningen i sine vedtak redegjøre for å synliggjøre kunnskapen om og virkningene et tiltak vil få for naturmangfold, og hvordan den har kommet fram til resultatet i den konkrete saken.

Saken har nylig vært opplyst gjennom konsesjonsbehandling og i denne prosessen har naturmangfoldloven kapittel II blitt vurdert. Den innsendte planen er innenfor de rammene som er vurdert i konsesjonen. NVE har derfor ikke foretatt nye vurderinger av tiltaket som helhet etter prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 og viser til vurderingene som er gjort i konsesjonsprosessen. Etter en gjennomgang av linjetraséen i karttjenesten «*Naturbase*» er det ikke kommet nye henynspunkter som krever at planene endres. Den innsendte planen konkretiserer hvordan anleggene skal bygges. Den innsendte planen konkretiserer hvordan anleggene skal bygges.

Gjennom detaljplanlegging skal det tas utgangspunkt i lokalisering og driftsmetoder som gir de beste samfunnsmessige resultater, jf. naturmangfoldloven § 12. NVE vurderer at planen oppfyller disse kravene.

Etter at vurderinger av § 8-12 er foretatt mener NVE at også § 4 om forvaltningsmål for naturtyper og økosystemer og § 5 som omhandler forvaltningsmål for arter er oppnådd.

Annet

For anlegg for overføring eller omforming av elektrisk energi som har konsesjon etter energiloven, gjelder ikke plan- og bygningsloven (pbl) med unntak av kapittel 2 og 14. Det betyr at det for gjeldende anlegg verken er nødvendig med dispensasjon fra gjeldende kommunale arealplaner eller kommunal byggesaksbehandling, jf pbl §1-3.

NVE minner om at anlegget er underlagt forskrift om forebyggende sikkerhet og beredskap i energiforsyningen (FOR-2012-12-07-1157). NVE har ikke vurdert om tiltaket tilfredsstillende for forskriftens krav.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. forvaltningsloven kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Ingunn Åsgard Bendiksen
avdelingsdirektør

Øyvind Leirset
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Abborassa (Aborassa) reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 34, Vest-Finnmark
Alta kommune
Beahcegealli Fimppaid Siida reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 42, Vest-Finnmark
Bergsfjord / Cuokcavuotna reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 28, Vest-Finnmark
Favrrosorda (Favresorda) reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 35 A, Vest-Finnmark
Finnmark fylkeskommune
Fraktfjord med Silda / Seakkesjarga ja Silda reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 29, Vest-Finnmark
Fylkesmannen i Finnmark
Fylkesmannen i Troms
Joakkonjarga (Joahkonjarga) reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 27, Vest-Finnmark
Kvænangen kommune
Lakkonjarga reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 26, Vest-Finnmark
Lakselvdal / Lahku og Vuovaggi / Lyngsdal reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 19/32 T, Vest-Finnmark
Midtre sonestyre / Guovdojohtolat reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 30 B, Vest-Finnmark
Nordreisa kommune
Orda reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 40, Vest-Finnmark
Reinøy / Raidna reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 11 T, Vest-Finnmark
Rendalen / Ittujarga reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 33 T, Vest-Finnmark
Samediggi/Sametinget
Silvetnjarga (Silvvetnjarga) reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 32, Vest-Finnmark
Spalca (Spalcca) reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 33, Vest-Finnmark
Statnett SF v/Kjetil Sandem
Sørøy / Sallan reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 19, Vest-Finnmark
Troms fylkeskommune